

การเสวนาเรื่อง “ผู้หญิงในวิกฤติมหันตอุทกภัย” ณ ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายนที่ผ่านมา นับเป็นอีกเวทีเสวนาหนึ่งในหลายๆ เวทีที่จัดขึ้น อันเนื่องมาจากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ หรือที่หลายคนเรียกว่าเป็น “มหันตอุทกภัย” แต่เป็นเวทีการเสวนาสาธารณะเวทีแรกที่พูดถึง “ผู้หญิงในวิกฤติมหันตอุทกภัย” มีวิทยากรรับเชิญในการเสวนาสองคนประกอบด้วย **อ. ฉลาดชาย รมิตานนท์** และ **ดร. สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล** โดย **มี รศ.วิระดา สมสวัสดิ์** ทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการ

อ.ฉลาดชาย รมิตานนท์ (ขวาสุด) รศ.วิระดา สมสวัสดิ์ (กลาง) และ ดร. สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล (ซ้ายสุด)

ประเด็นสำคัญ ที่นำเสนอในเวทีนี้เป็นประเด็นท้าทายที่น่าสนใจอย่างยิ่งและขอถ่ายทอดแบ่งปันมายังทุกท่านได้รับทราบและนำไปคิดต่อ หาคำตอบ ตั้งคำถามหรือคิดต่างเพื่อต่อยอดความรู้และข้อคิดเห็นกันต่อไป

อ.ฉลาดชาย ตั้งข้อสังเกตว่าวินาศภัย วิบัติภัย หรือสาธารณภัยล้วนเกิดจากการกระทำการ “ฝืนธรรมชาติ” ของมนุษย์ทั้งสิ้น เริ่มตั้งแต่เมื่อมนุษย์เริ่มคิดที่จะ “จัดการธรรมชาติ และเมื่อไม่อาจจัดการได้ก็กลายมาเป็นปัญหาวินาศภัย วิบัติภัย โดยการ

จัดการธรรมชาติของมนุษย์นั้นก็ด้วยเห็นว่าจะทำไปสู่อำนาจ “การสร้างอำนาจเหนือทรัพยากรธรรมชาติ” ที่มีวาทกรรมแตกต่างกันหลายต่างกรรมต่างวาระ แต่รวมๆ เรียกว่า

เป็น “การพัฒนา” ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ต่างสร้างปัญหาใหม่ๆ ขึ้นบนหนทางความเชื่อว่าจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหนึ่งๆ เช่นปัญหาใน

กร้อนและภูมิอากาศแปรปรวน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาที่ล้มเหลว ซึ่งไม่เพียงก่อให้เกิด “ความทุกข์ทางสังคม” และยังก่อให้เกิดและ “ปัญหาภาวะโลกร้อน” (ยิ่งขึ้น) และ “ภูมิอากาศแปรปรวน” (มากขึ้น) กล่าวโดยสรุปน้ำท่วมใหญ่คราวนี้เป็นผลพวงมาจาก **failed development** และ **malmanagement** ของรัฐและกลไกอำนาจรัฐ (โปรดดูเอกสารประกอบการบรรยายของ อ. ฉลาดชาย ประกอบ) ซึ่งส่งผลกระทบที่เป็น “ความรุนแรง” ทั้งทางเศรษฐกิจ ทางกายภาพ ทางใจ

ผลกระทบ “น้ำท่วม” = ความทุกข์ของผู้หญิงที่แตกต่าง
หลากหลาย ชับซ้อนและเปลี่ยนแปลง
พื้นที่ : ชนบท/เมือง แหล่งเสื่อมโทรม

ผู้หญิง (เพศ/เพศภาวะ + ชนบท)	อายุ	สถานภาพ	ชาติพันธุ์ (ศาสนา ฯลฯ)	พิการ
- อาชีพ - ทรัพย์สิน - รายได้ - หนี้สิน	- ผู้สูงอายุ - วัยทำงาน - เยาวชน - เด็ก	- แต่งงาน - หย่า - กู้ทั้ง - แม่, แม่เลี้ยงลูกคนเดียว - โสด		- กาย - จิต

ความทุกข์ = ปัญหา

ต่อกลุ่มประชาชนหญิงชายที่แตกต่างหลากหลายในสังคมไทยและยังก่อให้เกิดความรุนแรง แอบแฝงเชิงโครงสร้างของสังคมไทยอีกด้วย

ในการเสนอแนวทางแก้ไข อ.ฉลาดชาย เสนอว่าต้องเรียนรู้จากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่คราวนี้มาได้บ่งบอกอะไรให้เราได้ขบคิดบ้าง สังคมไทยต้องค้นพบ “สาเหตุ” ที่ทำให้ประเทศไทยเผชิญหายนותทุกภยันตราย (ซ้ำซาก) และเปรียบเทียบกับพื้นที่ที่น้ำไม่ท่วมว่าทำไมน้ำถึงไม่ท่วม ซึ่งมีข้อสังเกตที่น่าสนใจว่าในบางพื้นที่ที่น้ำไม่ท่วมหน้านั้นเป็นเพราะ “การจัดการตนเองของชุมชน” หรือ “จังหวัด” นั้นๆ เป็นสำคัญด้วย ดังนั้นสิ่งที่ควรให้ความสนใจคือการ “กระจายอำนาจการจัดการ” และการปลดพันธะและปล่อยให้เกิดความเป็นอิสระในเรื่องของ “ข่าวสารข้อมูล” และ “ความรู้ที่กดทับ” (subjugated knowledge)

อ.ฉลาดชายเน้นย้ำว่า ผู้หญิงในฐานะที่เป็นกลุ่มพลเมืองที่เปราะบางอ่อนไหวและตกอยู่ในภาวะยากลำบากมากกว่าผู้ชาย (ซึ่งไม่เพียงแต่ผู้หญิงเท่านั้น ยังรวมถึงเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและ

คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส คนจนและคนชายขอบด้วย-ผู้รายงาน)และภาคประชาสังคม (ซึ่งเป็นความหมายที่กว้างไป อ.ฉลาดชายเสนอว่าควรเติมคำว่า “ประชาชนที่เป็น

กบฏ”จะต้องเสริมสร้างพลังอำนาจของตนขึ้นมาเพื่อให้หลุดพ้นจากการเป็น “เหยื่อ” ของความรุนแรงไปสู่การ “บริหารจัดการตนเอง” เพื่อต้านภัย ลดความเสี่ยง และคุ้มครองตนเองได้ในขณะที่ รศ. วิระดา มองว่าปัญหาหนึ่งที่ทำให้มหันตอุทกภัยเป็น “ความรุนแรง” อย่างมาก

ต่อผู้หญิงและเด็กหญิงก็คือโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศที่เน้นการส่งออก ทำให้

ไทยเป็นฐานการผลิตสินค้าที่ผลิตจากการขูดรีดแรงงานราคาถูกจากพลเมืองของประเทศเพื่อส่งออกสินค้าที่จาก “มือเล็กๆ” หรือ nimble hands ของแรงงานหญิงและแรงงานเด็กของไทย! ซึ่งในทุกวันนี้เพิ่มแรงงานต่างด้าวชาวพม่า เขมร ลาวและเวียดนามเพิ่มขึ้นมาอีก และคนเหล่านี้ก็กลายเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์อย่างรุนแรงต่อภัยน้ำท่วมใหญ่คราวนี้เพราะมีนิคมอุตสาหกรรมจำนวนมากได้รับผลกระทบอย่างมาก

ดร. สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล ได้นำเสนอมุมมอง “วิกฤติของผู้หญิง” ในหลากหลายสถานภาพ หลากหลายชนชั้น และหลากหลายบทบาท โดยเสนอ “ข้อสังเกต” ต่อเวทีการเสวนาเพื่อการคิดต่อและ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเริ่มจากการตั้งข้อสังเกตต่อ การแก้ปัญหา “น้ำท่วม” กับปัญหา “ภาวะผู้นำ” ของนายกรัฐมนตรี ที่ถูกหยิบยกมาเป็นประเด็นถกเถียงกันทั่วไปว่า ที่ปัญหาดูจะย่ำแย่ลงมากขึ้นน่าจะเป็นเพราะปัญหา “ภาวะผู้นำ” ของนายกรัฐมนตรีหญิง ข้อสังเกตของ ดร. สุธาดา เปรียบเทียบกับสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่ในปี 2485 และ ปี 2538 ที่สังคมไทยไม่ได้ตั้งคำถาม (อย่างรุนแรง) ต่อ “ภาวะผู้นำ” ของ

นายกรัฐมนตรีเหมือนเช่นในครั้งนี้ และเมื่อย้อนดูข้อเท็จจริงในอดีตพบว่าในปี 2485 นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นคือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม และ ในปี 2538 นายกรัฐมนตรีใน

ขณะนั้นคือ นายบรรหาร ศิลปอาชา!

“ วิ ก ฤ ตี น้ า ต า ” ที่ นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ถูกต้อง คำถามว่า “ไม่มีภาวะผู้นำ” เพราะ ร้องไห้ (ทำให้ท่านต้องอ้อมแอ้ม ปฏิเสธว่าไม่ได้ร้อง) โดย นักการเมืองหญิงของพรรคฝ่าย ค้าน (พรรคประชาธิปัตย์) ที่เป็น ปาร์ตี้ลิสต์อันดับแรกถึงกับตั้ง ข้อสังเกตว่า “อย่าร้องไห้เพราะ นอกจากไม่ได้แก้ปัญหาอะไรแล้ว ยังทำภาพพจน์ของผู้หญิงเสียหาย คนจะไม่เชื่อถือว่าคุณผู้หญิงทำงาน ได้” ในมุมมองของ ดร. สุชาติดาเห็น ว่าเป็นมุมมองที่ไม่ค่อยจะเป็น ธรรมชาติต่อนายกรัฐมนตรี เพราะ เมื่อเปรียบเทียบกับวิกฤติทาง อารมณ์ที่ผู้นำหญิงของประเทศ ต้องเผชิญและอาจมีภาวะ

Do the PM's tears show the real Julia Gillard?

Before yesterday's performance, Gillard had been the target of suggestions that she was **wooden, needed to be more sympathetic and should take acting lessons.**

Gillard has rejected the criticisms, arguing **she is more about substance than style.** And the suggestion of taking up acting lessons to create a faux sympathy would only make things worse.

The style "problem" for Gillard is that her leadership and public popularity were built on her parliamentary performance, and the image of her that was created in the public mind is divorced from her outside the parliament.

Prime Minister Julia Gillard holds back tears as she pays tribute to flood victims. Picture: Gary Ramage Source: The Daily Telegraph: February 09, 2011 Some MPs, Labor and Liberal, openly cried.

The public disappointment with her during last year's election campaign was not just a matter of there being a "real Julia and a fake Julia"; the fall in popularity was because **the Julia the public was seeing was not the one they were**

“สะเทือนใจ” จนต้องร้องไห้ ให้คนสำคัญซึ่งก่อนหน้านายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ รอง นายกรัฐมนตรี กิตติรัตน์ ณ ระนอง ผู้ว่า กทม. ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร ก็ร้องไห้ต่อ ภาวะวิกฤติน้ำท่วมนี้มาแล้วเช่นกัน ความเป็นหญิงหรือชาย เป็นผู้นำแล้วร้องไห้ได้ หรือไม่ได้ จึงไม่ควรจะกลายเป็นประเด็นต่อ “ภาวะผู้นำ” ของนายกรัฐมนตรีแต่อย่าง ใด นอกจากนั้นเมื่อนำเปรียบเทียบกับการ “ร้องไห้” ของนางสาวจูเลีย กิลลาร์ด

นายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของ
ออสเตรเลีย ต่อวิกฤติน้ำท่วม
ใหญ่ที่ออสเตรเลียเมื่อต้นปี
2554 นั้นกลับเป็นเรื่องที่ มองกัน
คนละมุม แล้วแต่จะตั้งข้อสังเกต
โดยในกรณีของนายกฯ หญิงของ
ออสเตรเลียสื่อมวลชนกลับตั้ง
ข้อสังเกตว่า “ร้องจริงๆ รึเปล่า?”
“อ่อนไหวจริงๆ รึเปล่า” (การ
ร้องไห้ของผู้รับผิดชอบต่อความสูญเสีย
ของประเทศเป็นเรื่องที่ดีและ
สะท้อนความเป็นมนุษย์)

ดร. สุธาดาเสนอว่า
ผลกระทบที่สำคัญของมหันต
อุทกภัยจะไปตกอยู่ที่ผู้หญิงที่
ยากไร้และอยู่ในกลุ่มที่ต้องเผชิญ
กับภาวะยากลำบากจำนวน
ประมาณ 26 ล้านคนจากจำนวน
33 ล้านคน (โดยประมาณ) ที่อยู่ใน
ภาคเกษตรและภาคแรงงาน
ทั้งในระบบ และนอกระบบ
รวมทั้งอาจเป็นแรงงานที่ไม่ได้รับ
ค่าจ้าง (แรงงานแฝง) ที่ทำงาน

**แรงงานหญิง วิกฤตหนัก "น้ำท่วม" แรงงานหญิงท
งานสูงเกือบ 4 แสนคน**

3- วิจัยวิจัยกับประเทศเพื่อนบ้าน
ประกอบด้วยออสเตรเลีย ปากแอฟริกา และ
อินเดีย ของโลกกว่า 4 แสนคน

นางพจนนกร สว่างฉาย สสส. 667

จังหวัดอยุธยา มี 15 อำเภอที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมหนักกว่า 1 ล้านคน รวม
51,145 ครัวเรือนหรือคิดเป็น 153,293 คน จากสถานประกอบการกว่า 10,000 แห่ง

จังหวัดปทุมธานี มี 7 อำเภอได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมหนักกว่า 3,170 ครัวเรือน
รวมกว่า 10,000 คน

จังหวัดนนทบุรี มี 9 อำเภอได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมหนักกว่า 2,210 ครัวเรือน
รวมกว่า 10,000 คน

จังหวัดนนทบุรี มี 9 อำเภอได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมหนักกว่า 2,210 ครัวเรือน
รวมกว่า 10,000 คน

แผนภูมิ 1 แสดงสัดส่วนของแรงงานที่ได้รับอนุญาตทำงานในต่างประเทศ จำนวน
ตามประเทศต้นทางปี 2553

แผนภูมิ 2 แสดงแนวโน้มของแรงงานที่ได้รับอนุญาตทำงานในต่างประเทศ ปี 2553

ในปี 2553 คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานทั่วราชอาณาจักร ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2553
รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,335,155 คน

จำแนกประเภท:

- คนต่างด้าวตามมติ ครม. 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และ กัมพูชา) ได้รับอนุญาตฯ จำนวน 932,255 คน คิดเป็นร้อยละ 69.82
- ประเภทที่สูงน้สัญชาติ จำนวน 228,411 คน คิดเป็นร้อยละ 17.11
- ประเภททั่วไป จำนวน 70,449 คน คิดเป็นร้อยละ 5.28
- ประเภทนำเข้า จำนวน 43,032 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.22
- ประเภท ชนกลุ่มน้อย จำนวน 23,340 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75
- ประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน 23,245 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.74
- ประเภทตลอดชีพ จำนวน 14,423 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75

ของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานทั่วราชอาณาจักร

วิจัยผลกระทบของภัยพิบัติจากน้ำท่วมในประเทศไทย

ปีงบประมาณ	จำนวนแรงงานที่ได้รับอนุญาตทำงานในต่างประเทศ			
	ชาย	หญิง	ทั้งชายและหญิง	จำนวนเพิ่มขึ้น/ลดลง
2553	11,148,000	7,000,000	18,148,000	3,148,000
2554	12,000,000	8,000,000	20,000,000	1,852,000
2555	13,000,000	9,000,000	22,000,000	2,000,000

ที่มา: กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ผลกระทบที่ได้รับคนตกงาน 1,10-1,290 คน

ยังฟื้นคืนเสียหาย 11,427,901 ไร่ ส่วนใหญ่เกิดพื้นที่ปลูกข้าว 9,180,667 ไร่

มูลค่าความเสียหายโดยรวมของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นกว่า 50 เท่าคือ 28,927 ล้านบาท และถ้าไม่รวมค่าเสียหายภาคเกษตรก็ 44,584 ล้านบาท

นางพจนนกร

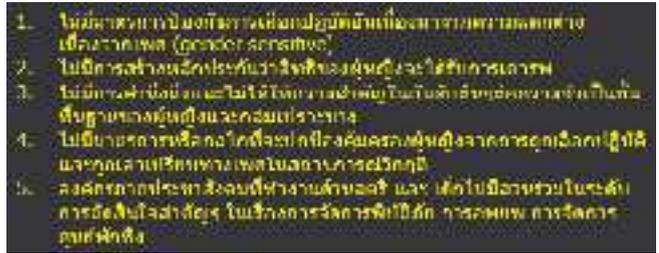
ให้กับครอบครัว และบรรดาผู้ประกอบอาชีพรายได้น้อย (แม่ค้าหาบเร่แผงลอยและแรงงานรับจ้างรายวันหรือรับจ้างตามบ้าน) ของผู้หญิงทั้งหมดที่มีมากกว่าครึ่งของประชากรทั้งหมด 65 ล้านคนทั่วประเทศ และควรเป็นกลุ่มผู้หญิงที่รัฐควรมีการดูแลปกป้อง ค้ำครองและเยียวยาเป็นลำดับต้นๆ และให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ดร. สุธาดาตั้งข้อสังเกตต่อ “บทบาทผู้หญิง” ต่อวิกฤตมหันตอุทกภัยว่ามีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนว่าผู้หญิงมีบทบาทมากขึ้นในวิกฤตการณ์นี้ และน่าจะเป็นสัญญาณการมีส่วนร่วมในพื้นที่สาธารณะ (public sphere) ของผู้หญิงที่น่าสนใจมากแม้ว่าการมีส่วนร่วมเหล่านี้ยังไม่อยู่ในกรอบใดที่เป็นพื้นที่สำคัญๆ ในการตัดสินใจเชิงนโยบายก็ตาม แต่ผลกระทบจากการปรากฏตัวและผลักดันกิจกรรมสำคัญๆ ต่อสังคมได้สะท้อนให้เห็นพลังด้านบวกของผู้หญิงต่อการคลี่คลายวิกฤตปัญหาน้ำท่วมนี้อย่างมาก

- 1) บทวิจารณ์ภาวะผู้นำของ "ทนต์" และ "เมธวิน"
- 2) การจุดประเด็นของ กป.ยพช. เจียง "ชุมชนโตการตนเอง"
- 3) การริเริ่มโครงการ "ถอดบทเรียน-การฝึกปฏิบัติบ้านหัวของผู้นำชุมชนสตรี" ของ มูลนิธิเพื่อนหญิง มูลนิธิชุมชนไท UN Women และเครือข่ายผู้หญิงหลากหลาย
- 4) การเชื่อมประสานกับเครือข่ายภาคประชาสังคมของกระทรวงพัฒนาสังคมฯ

นอกจากนั้นในเรื่องการจัดการพิบัติภัยของรัฐบางยังขาดการบูรณาการ “มิติหญิงชาย” ในทุกกระบวนการของการจัดการพิบัติภัยอย่างชัดเจน และภาครัฐไม่ได้เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่ประสบภัยในพื้นที่ ชุมชน และภาคส่วนประชาชน รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนไม่ได้ถูกเชิญเชิญเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการตัดสินใจระดับสำคัญๆ ของการจัดการภัยพิบัติเลย

โดยสรุป อ.ฉลาดชายตั้งข้อสังเกตว่า น้ำท่วมคราวนี้เป็นผลพวงมาจาก **failed development** และ **malfunction** ของรัฐบาล (ที่ครอบงำโดยนักเลือกตั้ง) และระบบราชการที่ไม่ทำงาน ดร. สุธาดา ตั้งข้อสังเกตว่าประเทศไทยประชาชนทุกคนในประเทศล้วนได้รับผลกระทบไม่ว่าจะเป็นเหยื่อน้ำท่วมหรือไม่เป็น เพราะความเสียหายที่เกิดขึ้นมากมายมหาศาลและรัฐจำเป็นต้องใช้เงินภาษีและงบประมาณจำนวนมหาศาลมาฟื้นฟูบูรณะประเทศ ขณะที่ ดร. สุธาดา เสนอข้อเสนอแนะการบูรณาการ "มิติหญิงชาย" และ "บทบาทหญิงชาย" ให้เป็นกระแสหลักของการบริหารจัดการภัยพิบัติธรรมชาติและการบริหารจัดการ 10 ประการ ประกอบด้วย

1. ผู้หญิงที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน (หรือต้องแบกรับภาระในครอบครัว) ควรได้รับสิทธิในอันดับต้นๆ ในการได้รับการช่วยเหลือ อพยพ การเข้าศูนย์พักพิง หรือการดูแลเอาใจใส่
2. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ต้องคำนึงถึง “มิติหญิงชาย” ในเรื่องต่างๆ เช่น การจัดสรรสิ่งจำเป็น การจัดการสิ่งแวดล้อม การให้บริการด้านสุขอนามัย

ชีวิตนามัย และความจำเป็นพื้นฐานที่แตกต่างกันของหญิง ชาย และความหลากหลายทางเพศ

3. อาหารเฉพาะกลุ่ม เช่น นมสำหรับเด็กเล็ก อาหารเด็ก คนแก่ หญิงมีครรภ์ ผู้ป่วย ผู้พิการ จะต้องจัดสรร/จัดหาให้เพียงพอ
4. ต้องมีบริการด้านการแพทย์อย่างทั่วถึงและเพียงพอต่อผู้หญิง และ กลุ่มเปราะบางในภาวะประสพภัย
5. ต้องมีกลไกการแจ้งและรายงานในเรื่องการถูกระทำความรุนแรงหรือถูกล่วงละเมิดทางเพศในภาวะภัยพิบัติต่อผู้หญิงและกลุ่มเปราะบาง
6. ต้องมีผู้แทนจากองค์กรสตรีและผู้นำสตรีจากชุมชนที่ประสพภัยร่วมอยู่ในคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ในระดับการตัดสินใจสำคัญๆ ต่อการออกมาตราการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสพภัย เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้หญิงจะสามารถเข้าถึงการช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม และเป็นธรรม และต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 33% ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
7. ความเป็นส่วนตัว ความจำเป็นเฉพาะของผู้หญิงควรได้รับการพิจารณาในอันดับต้นๆ ในการจัดการศูนย์พักพิง ศูนย์อพยพ หรือการให้ความช่วยเหลือเยียวยา
8. ผู้หญิงที่เป็นแรงงานนอกระบบ หรือที่นำงานมาทำที่บ้าน และเป็นผู้ประสพภัยควรได้รับการพิจารณาช่วยเหลือในเรื่องเศรษฐกิจ เครื่องมือทำกิน และการส่งเสริม/ชดเชยรายได้ได้อย่างเป็นรูปธรรม
9. เด็กหญิงและเยาวชนหญิงที่ประสพภัยจะต้องได้รับการคุ้มครองทั้งด้านสุขภาพ นามัย และการศึกษาในภาวะประสพภัย

10. สื่อควรให้ความสำคัญกับปัญหาความยากลำบากผู้หญิงและกลุ่ม เพราะบางเมื่อเผชิญกับภาวะพิบัติภัยและการรายงานข่าวในเรื่องที่ อ่อนไหวและอาจจะเกิดความเป็นส่วนตัว การล่วงละเมิดทางเพศ การ ละเมิดสิทธิ และการถูกละเมิดปฏิบัติต่อผู้หญิงและเด็ก และกลุ่มเพราะบาง จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ และควรจรรยาวัตรงเป็นอย่างไร

ประเทศไทย จึงเปรียบเสมือนเรือไททานิค ที่สร้างขึ้นอย่างทำทนายและไม่ สอดคล้องกับธรรมชาติ เพียงเพื่อตอบสนองต่อลัทธิบริโภคนิยมและทุนนิยม และเมื่อ อ่านบทความนี้ยิ่งอยากย้ำให้เห็นว่า พวกเราพลเมืองของประเทศนี้ก็เหมือนผู้โดยสาร ในเรือไททานิคที่กำลังจะจมลงสู่ก้นมหาสมุทร มีเพียงผู้ที่มีไหวพริบปฏิภาณและมี ความรักความศรัทธา (ในเพื่อนมนุษย์) และไม่ยอมเดินตามผู้นำที่อาจจะรอด!

เรื่องและภาพโดย

ทีมงานศูนย์สตรีศึกษา

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
